

РЕШЕНИЕ

№ 166

гр. Асеновград, 01.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – АСЕНОВГРАД, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и
втора година в следния състав:

Председател: Мария Ат. Терзиева

при участието на секретаря Йорданка Ст. Тянева
като разгледа докладваното от Мария Ат. Терзиева Гражданско дело №
20215310101014 по описа за 2021 година

Иск с правно основание чл.422 вр.чл.415 от ГПК, вр.чл.79 и чл. 86 от ЗЗД.

Първа инвестиционна банка АД, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Драган Цанков“ № 37, моли да се постанови решение, с което да бъде признато за установено вземането му, по отношение на М. Г. П., с посочен адрес за призоваване гр.Асеновград, обл.Пловдивска, ул.“Костур“ № 34 и ХР. Б. П., с посочен адрес за призоваване гр.Асеновград, обл.Пловдивска, ул.“Мулдавска“ № 6, по заповед за изпълнение, издадена по ч.гр.д. № 340/2020 г. по описа на АРС, в размер на: 10 622.42 евро просрочена и непогасена главница, 1 304.96 евро договорна лихва, начислена за периода 25.02.2017 г. – 17.02.2020 г. включително, дължима на основание раздел II, т.4 от договора за кредит, 964.99 евро наказателна лихва начислена за периода 25.02.2017 г. – 17.02.2020 г. включително, дължима на основание раздел II, т.10 от договора за кредит, при положен лихвен процент в размер на законната лихва, 24.54 евро платени от банката такси за връчване на покана за предсрочна изискуемост на кредита до поръчителя, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението – 18.02.2020 г. до пълното погасяване на задължението. Твърди, че на 27.08.2009 г. е сключен Договор за банков кредит № 006LD-R-000745/27.08.2009 г. между страните за сумата в размер на 10 790 евро, предоставен на кредитополучателя М.П., с краен срок на погасяване на кредита съгласно т.3 от договора до 25.08.2019 г. Средствата са предоставени на ответника М.П. и той е усвоил изцяло кредита на 31.08.2009 г. За обезпечаване на задълженията е сключен договор за поръчителство от 27.08.2009 г. между „Първа инвестиционна банка“ АД от една страна и ХР. Б. П. от друга страна, като поръчител. Съгласно т.2 от договора за поръчителство, поръчителят отговаря

солидарно с кредитополучателя за всички последици от неизпълнението на главното задължение, включително лихвите и разноските. Ответникът и поръчителят не са погасили задълженията си към банката и от датата на падежа – 25.08.2019 г. целият кредит е изискуем. Поради непогасяване на задължението банката е подала заявление за издаване заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист. На основание издадения изпълнителен лист банката е образувала изпълнително дело № 1300/2020 г. по описа на ЧСИ К.П. срещу ответника и поръчителя. Настоящия иск банката предявява след постъпило възражение от длъжниците в заповедното производство. Представя писмени доказателства, претендира за разноски. Молят да се назначи ССЧЕ.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответника М. Г. П., който твърди, че искът е допустим, но неоснователен. Счита, че исковата молба е нередовна, тъй като от обстоятелствената ѝ част не става ясно на какво правно основание е начислена така наречената „Наказателна лихва“, какъв е нейния размер и за забава на кои плащания е начислена. Освен това не бил посочен периодът за който се претендира заплащането на 10 622,42 евро главница. Твърди, че банката черпи правата си от договора за банков кредит от 27.08.2009 г., по силата на който е получил в заем 10 790 евро, които следвало да върне с договорна лихва до 25.08.2019 г. Освен това твърди, че договорът е недействителен на няколко от основанията посочени в чл.14, ал.1 ЗПК (отм.) – защото банката не е уведомила потребителя за всички условия на потребителския кредит преди сключването на договора, защото липсва в договора описание за начина на изчисление на годишния процент на разходите, респективно начина на формиране на общо дължимата сума по кредитите. Твърди, че ГПР е неправилно изчислен, тъй като в него не били включени еднократната такса за разглеждане на искането за кредит, комисионната за управление на кредита и комисионна за ангажимент. Съгласно чл.21, ал.1 ЗПК (отм.), ГПР представлявало общата стойност на кредитите за потребителя. Допуснато било и нарушение на закона и договора е недействителен на основание чл.14, ал.1, вр. чл.7, ал.1 т.6 ЗПК (отм.). Освен това договорът бил недействителен, защото липсвали условията за издължаване на кредита, включително за размера, броя, периодичността и датите на погасителните вноски, защото в него не били вписани елементите на общата стойност на кредита, които не са включени при изчисление на ГПР. И тъй като договорът бил недействителен, потребителят връщал единствено заемната сума. Твърди, че е недействителна клауза за възнаградителна лихва, предвидената в договора. Към момента на сключване на договора размерът на възнаградителната лихва е 16,5 %. Не било описано какво представлява този базов лихвен процент. Касало се за неравноправна клауза по смисъла на чл.143 от ЗЗП, което води до недействителност. Единствено оставал приложим лихвения процент, уговорен към момента на сключване на договора. Освен това твърдят, че исковата претенция е частично погасена по давност. В исковата молба не бил посочен периодът за начисляване на просрочената главница, поради което не може да посочи конкретен период, през който поради погасяването си по давност искът е неоснователен. Посочва, че всички дължими главници, начислени пет години преди входиране на заявлението п чл.417 от ГПК, т.е. преди 18.02.2015 г. са погасени по давност. Претенциите за заплащането на двете лихви – договорна и наказателна също са погасени по

давност. Погасени били начислените лихви преди 18.02.2017 г. Ето защо молят да се отхвърли исковата претенция. Моли същата да бъде прихвана от претендираната главница от 10 622.42 евро. Ангажира доказателства, моли да се присъди адвокатско възнаграждение и разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответника Х.Б. П., в който твърди, че искът е допустим, но неоснователен. Счита, че исковата молба е нередовна, тъй като от обстоятелствената ѝ част не става ясно на какво правно основание е начислена така наречената „Наказателна лихва“, какъв е нейния размер и за забава на кои плащания е начислена. Освен това не бил посочен периодът за който се претендира заплащането на 10 622,42 евро главница. Твърди, че банката черпи правата си от договора за банков кредит от 27.08.2009 г., по силата на който М.П. е получил в заем 10 790 евро, които следвало да върне с договорна лихва до 25.08.2019 г. Освен това твърди, че исковата претенция следвало да бъде отхвърлена, поради настъпване на преклузивния шестмесечен срок по смисъла на чл.147, ал.1 ЗЗД. Съгласно съдебна практика срокът за ангажиране отговорността на поръчителя започва да тече от момента на обявяване на предсрочната изискуемост на кредитополучателя. Предсрочната изискуемост е била обявена, а банката е пристъпила към събиране на просрочените вземания по договора след изтичане крайния му срок на 25.08.2019 г. Всички погасителни вноски по погасителния план без последната – 120 вноска не се дължали, тъй като отговорността на поръчителя е погасена. Твърди, че договорът е недействителен на няколко от основанията посочени в чл.14, ал.1 ЗПК (отм.) – защото липсва в договора описание за начина на изчисление на годишния процент на разходите, респективно начина на формиране на общо дължимата сума по кредитите. Твърди, че ГПР е неправилно изчислен, тъй като в него не били включени еднократната такса за разглеждане на искането за кредит, комисионната за управление на кредита и комисионна за ангажимент. Съгласно чл.21, ал.1 ЗПК (отм.), ГПР представлявало общата стойност на кредитите за потребителя. Допуснато било и нарушение на закона и договора е недействителен на основание чл.14, ал.1, вр. чл.7, ал.1 т.6 ЗПК (отм.). Освен това договорът бил недействителен, защото липсвали условията за издължаване на кредита, включително за размера броя, периодичността и датите на погасителните вноски, защото в него не били вписани елементите на общата стойност на кредита, които не са включени при изчисление на ГПР. И тъй като договорът бил недействителен, потребителят връщал единствено заемната сума. Твърди, че е недействителна клауза в договора за възнаградителна лихва. Към момента на сключване на договора размерът на възнаградителната лихва е 16,5 %. Не било описано какво представлява този базов лихвен процент. Касало се за неравнопоставена клауза по смисъла на чл.143 от ЗЗП, което води до недействителност. Единствено оставал приложим лихвения процент уговорен към момента на сключване на договора. Освен това твърди, че исковата претенция е частично погасена по давност. В исковата молба не бил посочен периодът за начисляване на просрочената главница, поради което не може да посочи конкретен период, през който поради погасяването си по давност искът е неоснователен. Посочва, че всички дължими главници, начислени пет години преди входиране на заявлението по чл.417 от ГПК, т.е. преди 18.02.2015 г. са погасени по давност.

Претенциите за заплащането на двете лихви – договорна и наказателна също са погасени по давност. Погасени били начислените лихви преди 18.02.2017 г. Ето защо моли да се отхвърли исковата претенция. Моли същата да бъде прихвана от претендираната главница от 10 622.42 евро. Ангажира доказателства, моли да се присъди адвокатско възнаграждение и разноски.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено следното:

По приложеното частно гражданско дело № 340/2020 г. е издадена заповед за незабавно изпълнение, с която е разпоредено длъжниците М. Г. П. и ХР. Б. П. да заплатят на заявителя следните суми: 10 622.42 евро главница, 11.292.15 евро просрочена договорна лихва и 9 653.03 евро просрочена наказателна лихва, 24.54 евро разноски за връчване на покана, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението в съда – 18.02.2020 г. до окончателното им заплащане. Ответниците са подали възражение срещу нея, като настоящият иск за установяване на вземането е предявен в предвидения в закона срок, поради което е допустим.

Не е спорно между страните, че между тях е сключен Договор за банков кредит № 006LD-R-00745/27.08.2009 г., по силата на който банката е предоставила на ответника сумата от 10 790 евро, а М. П. се е задължила да върне същата в срок до 25.08.2019 г., поръчител по които договор е Х. П.. Към Договора са приложени: Погасителен план, Договор за поръчителство, Общи условия, Извлечение от счетоводните книги на ищеца,

От приетото заключението по съдебно-счетоводната експертиза на вещото лице И.С., неоспорено от страните което съдът кредитира се установява, че по договор за кредит № 006LD-R-00745/27.08.2009 г. с кредитополучател М. П., Банката е предоставила на същата кредит в размер на 10790 евро, която сума е приведена по банковата му сметка на 31.08.2009 г. По договора са извършени плащания в размер на 2528.34 евро, с които са погасени следните задължения: комисионна управление 215.80 евро, такса разглеждане на документи 10.23 евро, общо плащания по главница 167.58 евро, общо плащания договорните лихви 652.54 евро, общо плащания по наказателните лихва 1482.19 евро. Дължимата просрочена главница е 10 622.42 евро, а дължимата просрочена договорна лихва 11 292.15 евро. Към 17.02.2020 г. задължението по главницата е 10 622.42 евро. Просрочената, непогасена по договора главница за периода 18.02.2015 г. до 17.02.2020 г. е 7 273.98 евро. Общо изчислената договорна лихва по кредита 11 944.70 евро, общо платена договорна лихва 652.54 евро, дължима просрочена договорна лихва 11 292.15 евро. Дължимата просрочена и непогасена договорна лихва по договора, начислена за периода от 25.02.2017 г. – 17.02.2020 г. е в размер на 1304.96 евро. Дължимата законна лихва за периода 25.02.2017 г. до 25.08.2019 г. е 515.97 евро, а общо дължимата законна лихва за периода от 25.02.2017 г. до 17.02.2020 г. е 756.70 лева. Просрочената, непогасена главница по договора за периода 17.02.2015 г. до 17.02.2020 г. е 7273.98 евро. Дължимата просрочена и непогасена договорна лихва по договора, начислена за периода от 25.02.2017 г. до 17.02.2020 г. е 1403.96 евро. Начислената наказателна лихва до 25.08.2017 г. е 4515.12 евро. Общо начислената

наказателна лихва е 5 648.50 евро. Извършено е плащане по наказателната лихва в размер на 510.59 евро на 18.09.2019 г., общо дължимата наказателна лихва 5648.50 евро + 4515.12 евро – 510.59 евро = 9 653.03 евро. Съгласно договора за кредит е договорен ГЛП в размер на 16.5 %, дължимата просрочена главница е 10 361.13 евро, дължимата просрочена договорна лихва 9 868.18 евро, а общ дължимата наказателна лихва 4097.72 евро. За периода 17.02.2015 г. до 17.02.2020 г. дължимата просрочена главница е в размер на 7096.16 евро, за периода от 17.02.2017 г. до 17.02.2020 г. просрочената договорна лихва е в размер на 1105.97 евро, за периода от 17.02.2017 г. до 17.02.2020 г. просрочена наказателна лихва е 4 229.54 евро. По договора са извършени плащания в размер на 2528.34 евро, с които са извършени следните погашения: комисионна управление 215.80 евро, такса разглеждане на документи 10.23 евро, плащания по главницата 167.58 евро, плащания по договорните лихви 652.54 евро, плащания по наказателните лихви 1482.19 евро. По договора и по погасителен план е изчислен ГПР в размер на 18.75 %. В ГПР е включена еднократната такса за разглеждане на искането за кредит по ч.6, включена е и комисионната за управление на кредит по чл.7, както и размера на договорните лихви. Експертизата не е установила да е събрана такса за ангажимент по чл.8 от договора. Общо извършените плащания по договора са в размер на 2528.34 евро. Общо начислена главница 10 790 евро. Дължимата просрочена главница при отнасяне на всички плащания само за погасяване на главницата 8261.66 евро за периода от 25.12.2013 г. до 25.11.2019 г. А размерът на просроченото и непогасено задължение за главница за периода от 18.02.2015 г. до 25.08.2019 г. е 7 273.98 евро. Размерът на просроченото и непогасено задължение за договорна възнаградителна лихва за периода 25.02.2017 г. до 17.02.2020 г. е 1304.96 евро. Размерът на просроченото и непогасено задължение за наказателна лихва в размер на законната лихва за периода от 25.02.2017 г. до 17.02.2020 г. е 756.71 евро.

Въз основа на така установената фактическа обстановка съдът прави следните изводи: Като взе предвид наведените в исковата молба обстоятелства и петитум, съдът квалифицира предявения иск по чл. 422 от ГПК - установителен иск, в производството по който ищецът цели да установи, че ответникът дължи сумите, за които е издадена ЗИ по ч.гр.д. № 340/2020 г. по описа на Асеновградския РС. От приложеното в настоящото производство ч.гр.д. № 340/2020 г. се установява, че исковете са допустими, като предявени от взыскателя в законоустановения срок.

Разгледани по същество. В тежест на ищеца в настоящото производство беше да докаже твърденията си за наличие на валидно сключен договор за кредит, по силата на който е отпусната сумата от 10 790 евро, че е изпълнил задължението си по договора да преведе сумата, както и размера на претенциите си. Не се спори по делото, че е налице валидно сключен договор за кредит, сумата по който е усвоена от кредитополучателя (приведена по банкова сметка на негово име), а и това се установява от ангажираните писмени доказателства и заключението по допуснатата ССЧЕ.

Сключения между страните договор от 27.08.2009 г. е потребителски, а съгл.чл.4 от ЗПК (отм.) въз основа на които кредиторът предоставя или се задължава да предостави на

потребителя кредит под формата на заем, на отсрочено или разсрочено плащане, лизинг и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане. Съгл.чл.6 ал.1 от ЗПК (отм.) кредиторът уведомява потребителя за всички условия на ПК преди сключването му. От ищеца/кредитора не са наведени никакви конкретни твърдения, че същия е уведомил кредитополучателя/потребителя за всички условия на потребителския кредит, преди сключването му. В настоящото производство ищецът не ангажирал доказателства, че заемателят е бил уведомен за условията на договора преди сключването му – поради което следва да се приеме че сключения договор е недействителен на осн.чл.14 вр.чл.6 ал.1 от ЗПК (отм.). Съгл.чл.7 т.10 от ЗПК (отм.) в договора следва да се посочат елементите на общата стойност на кредита, които не са включени при изчисляването на ГПР по кредита; когато точния размер на тези елементи е известен те трябва да бъдат посочени в договора; а когато размера не е известен, следва да се посочи начинът на тяхното изчисляване или реалистична оценка за тяхната стойност. В сключения договор е посочен ГПР е 18.75 % и не е спазено изискванията на чл.7 т.10 от ЗПК (отм.), тъй като не са посочените разходите, които не са включени в ГПР – поради което следва да се приеме че договорът е недействителен на осн.чл.14 вр.чл.7 т.10 от ЗПК (отм.). Когато договорът е недействителен, потребителят връща единствено заемната сума. От приетата по делото ССЧЕ се установи, че общо платената сума по договора е 2 528.34 евро (заетата сума е 10 790 евро), или исковата претенция е частично основателна за сумата 8 261.66 евро, тъй като ответника е погасил част от същата в размер на 2528.34 евро.

От ответниците с отговорите на ИМ са направени възражения за частично погасени по давност претенции от ищеца, за периода преди 18.02.2015 г. за главница и за периода преди 18.02.2017 г. за лихвите. За главницата в случая приложима е общата пет годишна давност (чл. 111 ЗЗД). Настоящото производство е образувано с подаване на заявлението в съда – 18.02.2020 г., поради което и дължимите до 18.02.2015 г. вноски за главницата са погасени по давност, а вноските за лихвата са погасени по давност до 18.02.2017 г. включително (с изтичане на три годишна давност). От ищеца е претендирана главница в размер на 10 622.42 евро за периода от 25.01.2010 г. до 25.08.2019 г. От заключението на вещото лице се установи, че размерът на неплатената главница за периода от 17.02.2015 г. до 17.02.2020 г. е 7 273.80 лева. Сключения между страните договор е недействителен на осн.чл.14 вр.чл.7 ал.10 от ЗПК (отм.), а недействителността означава, че потребителят връща единствено заемната сума (чл.14 ал.2 от ЗПК), поради което искът до размер на 7 273.80 евро е основателен, а за разликата и за останалите претенции подлежи на отхвърляне.

Останалите възражения на ответника са неоснователни.

При този изход на спора и на основание чл.78, ал.3 от ГПК ответниците имат право на направените по делото разноски, съразмерно с отхвърлената част от иска, поради което следва ищеца да бъде осъден за им заплати разноски в производството общо в размер на 165 лв. за заплатен депозит за съдебно-счетоводна експертиза на ответника М.П..

От представения договор за правна защита и съдействие е видно, че е уговорено

същата да бъде оказана безплатно на основание чл. 38, ал.1 от ЗА. В случаите, когато адвокатската защита се предоставя на лица от кръга на тези по чл.38, ал.1, т.1 - т.3 ЗА и има основание за присъждане на деловодни разноски в полза на безплатно представляваната страна, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, което се определя от съда съобразно Наредба № 1/2004 г. на ВАС за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Разпоредбата на чл. 7, ал. 2 от същата определя минималния размер за процесуално представителство, защита и съдействие по дела с определен интерес възнагражденията. Поради което следва да бъде осъден ищеца да му заплати сумата от по 1920 лева адвокатско възнаграждение в исковото и заповедното производство, за оказана правна защита и съдействие на ответниците М. Г. П. и ХР. Б. П..

При този изход на спора и на основание чл.78, ал.1 от ГПК ищецът има право на направените по делото разноски, съразмерно с уважената част от иска, поради което следва ответниците да бъдат осъдени да му заплатят разноски в исковото производството общо в размер на 980 лв., както и разноски в заповедното производство в размер на 774.50 лв.

Мотивиран от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на М. Г. П., ЕГН ***** от *** и ХР. Б. П., ЕГН ***** от ***, че същите дължат на „Първа инвестиционна банка“ АД, ЕИК 831094393 със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“Драган Цанков“ № 37, представлявано от Ч.Г.З. и С.А.П. – Изпълнителни директори, сумата от **7 273.80 евро** (седем хиляди двеста седемдесет и три евро и осемдесет евроцента) просрочена главница, дължими по Договор за банков кредит № 006LD-R-000745/27.08.2009 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението в съда 18.02.2020 г. до окончателното изплащане на вземането, за което е издадена заповед за незабавно изпълнение по ч.гр.д.№ 340/2020 г. по описа на Районен съд Асеновград, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за главница, за разликата до пълния предявен размер от 10 622.42 евро, за сумата 1304.96 евро (хиляда триста и четири евро и деветдесет и шест евроцента) дължимата договорна лихва, начислена за периода от 25.02.2017 г. до 17.02.2020 г., за сумата 964.99 евро (деветстотин шестдесет и четири евро и деветдесет и девет евроцента) дължимата наказателна лихва, начислена за периода от 25.02.2017 г. до 17.02.2020 г. и за сумата 24.54 евро (двадесет и четири евро и петдесет и четири евроцента) платена от банката такса за връчване на покана за предсрочна изискуемост на кредита до поръчителя.

ОСЪЖДА М. Г. П., ЕГН ***** от *** и ХР. Б. П., ЕГН ***** от ***, да заплатят на „Първа инвестиционна банка“ АД, ЕИК 831094393 със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“Драган Цанков“ № 37, представлявано от Ч.Г.З. и и С.А.П. – Изпълнителни директори, сумата от **980 лева** (деветстотин и осемдесет), направени по исковото производство разноски, както и сумата от **774.50 лева** (седемстотин седемдесет и четири лева и петдесет стотинки), направени в заповедното производство разноски.

ОСЪЖДА „Първа инвестиционна банка“ АД, ЕИК 831094393 със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“Драган Цанков“ № 37, представлявано от Ч.Г.З. и и С.А.П. – Изпълнителни директори да заплати на М. Г. П., ЕГН ***** от ***, сумата от **165 лева** (сто шестдесет и пет), направени по производството разноски.

ОСЪЖДА „Първа инвестиционна банка“ АД, ЕИК 831094393 със седалище и адрес

на управление гр. София, бул.“Драган Цанков“ № 37, представлявано от Ч.Г.З. и С.А.П. – Изпълнителни директори, да заплати на Адвокатско дружество „Гърбев“, БУЛСТАТ 115895125 с адрес гр. Пловдив, ул.“Братя Пулиев“ № 1, представлявано от С.А.Г., сумата от **1920 лева** (хиляда деветстотин и двадесет лева), представляваща адвокатско възнаграждение за оказана правна защита и съдействие на М. Г. П., ЕГН ***** от ***, по гр.д.№ 1014/2021 г. по описа на Асеновградския РС и по ч.гр.дело № 340/2020 г. по описа на РС Асеновград.

ОСЪЖДА „Първа инвестиционна банка“ АД, ЕИК 831094393 със седалище и адрес на управление гр. София, бул.“Драган Цанков“ № 37, представлявано от Ч.Г.З. и С.А.П. – Изпълнителни директори, да заплати на Адвокатско дружество „Гърбев“, БУЛСТАТ 115895125 с адрес гр. Пловдив, ул.“Братя Пулиев“ № 1, представлявано от С.А.Г., сумата от **1920 лева** (хиляда деветстотин и двадесет лева), представляваща адвокатско възнаграждение за оказана правна защита и съдействие на ХР. Б. П., ЕГН ***** от ***, по гр.д.№ 1014/2021 г. по описа на Асеновградския РС и по ч.гр.дело № 340/2020 г. по описа на РС Асеновград.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Асеновград: _____